

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ
ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਗਣਪਤ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਜਗਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1573.

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ (1953 ਦਾ ਐਕਟ) ਸ. 6 ਅਤੇ 18- ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ- 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ- ਕੀ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ- ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ- ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਗਈ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਅਤੇ 2 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ XIV ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਇਸ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਲੈਂਡਹੋਲਡਿੰਗ ਸੀਮਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 29 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਐਚ.ਐਲ. ਸਿਬਲ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਰ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ. ਦੁਆਬੀਆ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ, ਵਕੀਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਇਹ ਹੁਕਮ 1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1753, 1961 ਦੀ 393 ਅਤੇ 397 ਅਤੇ 1961 ਦੀ 456 ਅਤੇ 1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3071 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਦੀਵਾਨੀ ਰਿੱਟ ਨੰ. ਸੰਵਿਧਾਨ, 1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ: 393 ਅਤੇ 397 ਅਤੇ 1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ: 456 ਧਾਰਾ 226/227 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 3071/1961 ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (10) ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। 1953) - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਮੇਤ ਦਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਦਾਰ ਹਨ

ਦਾਨੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਦਾਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਢੁਕਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹਨਾਂ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਫਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ-ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਲਕੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਯਾਨੀ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਜਾਂ

ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਕਿੰਨਾ ਰਕਬਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲੇ ਪਾਸ ਟਾਈਟਲ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1753-1960.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਗਮਾਲ ਅਤੇ ਮਹੀਪਤ ਹਨ। ਜਗਮਾਲ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 26 ਜੂਨ, 1952 ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ। ਮਹੀਪਤ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ 29 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ। ਜਗਮਾਲ ਅਤੇ ਮਹੀਪਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਗਣਪਤ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਉਸ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ 27 ਅਗਸਤ, 1956 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ। ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਾਨੀਆਂ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਸੋਧ ਲਈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਪਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੋਧ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਨੰ: 393 ਅਤੇ 397-1961।

ਝਗੜੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡ ਭੇੜੀ ਅਕਬਰਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਿਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਸੂਰਜਾ (1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 393 ਵਿੱਚ) ਅਤੇ ਮਾਘਾ (1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 397 ਵਿੱਚ) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਾਜੇਂਦਰ ਮੇਹਨ ਦੇ

ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਨੂੰ 28 ਮਾਰਚ, 1952 ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ। ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ।

ਸੂਰਜਾ ਅਤੇ ਮਾਘਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। 19 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ, ਪਹਿਲੀ ਗ੍ਰੈਡ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੂਰਜਾ ਅਤੇ ਮਾਘਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦਾਨੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 14 ਜੁਲਾਈ 1959 ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਨੇ ਫਿਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਸੇਧ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੇਧ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 456.

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 1952 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸਾਉਣੀ 1953 ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 528 ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ 25 ਦਸੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 528 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1960 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਾਨੀ ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ, ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3071।

ਛੱਜੂ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਛੱਜੂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਦਾਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 14/1, 14/9, 15/21, 6/21, 221, 222 ਅਤੇ 22 9 ਵਿੱਚ 32 ਕਨਾਲ 13 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਕਬਾ ਪਾਰਸਾ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜੋ ਛੱਜੂ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਸੀ। ਪਾਰਸਾ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18

ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਫਰਿਆਦ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ.. ਜੇਕਰ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਛੱਜੂ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜਗਮਾਲ ਬਨਾਮ ਗਣਪਤ (1960 ਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰਬਰ 65) ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਛੱਜੂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਗਮਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਰਥਾਤ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਫਿਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ-

ਇਹ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ, ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਚੰਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"18. (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਰਤੋਂ, ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ-

- (i) ਜੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ
- (ii) * *
- (iii) * *

ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"6. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ,

15 ਅਗਸਤ, 1947, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੇਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਮ ਵਾਂਗ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਧਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਤਫਾਕਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ', 'ਛੋਟਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ', 'ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ' ਅਤੇ 'ਰਾਖਵਾਂ ਖੇਤਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"2(1) 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਐਕਟ XVII) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਅਲਾਟੀ' ਅਤੇ 'ਪਟੇਦਾਰ' ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। c) ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਲੈਂਡ ਰੀਸੈਟਲਮੈਂਟ) ਐਕਟ, 1949 (ਐਕਟ XXXVI ਆਫ 1949) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ-. ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2(2) 'ਛੋਟਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ' ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿੰਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਲਕੀ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਸਦਾ ਖਾਤਾ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2(3) 'ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਸਾਧਾਰਨ ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ 'ਤੇ 60 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ 60 ਏਕੜ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਬਗੀਚੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ-

(ਏ) ਜਿਸ ਨੂੰ 50 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ 50 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜਾਂ 100 ਆਮ ਏਕੜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ,

(ਬੀ) ਜਿਸ ਨੂੰ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ 50 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਉਸ ਦੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ,

(ਸੀ) ਜਿਸ ਨੂੰ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਲਕ ਹੈ।

2(4) 'ਰਿਜ਼ਰਵਡ ਏਰੀਆ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ (ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1950 (1950 ਦਾ ਐਕਟ XXII), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਕਟ, 1951 ਦੇ V ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵਾਂ ਖੇਤਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕਿਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1950 ਐਕਟ' ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਭਾਗ 6 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਤਬਾਦਲੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਵਧੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: - "7. ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"9. ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ।-

(1) ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1954 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1954 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ

(i)	*	*	*	*	*	*	*
(ii)	*	*	*	*	*	*	*
(iii)	*	*	*	*	*	*	*

(iv)	*	*	*	*	*	*	*
(v)	*	*	*	*	*	*	*
(vi)	*	*	*	*	*	*	*
(vii)	*	*	*	*	*	*	*

"(viii) ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 10, 11, 12, 13, 14 ਅਤੇ 15 ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ।

ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਭੱਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"16. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਿਆਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਬੇਨਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1913 (1913 ਦਾ ਐਕਟ 1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਮੈਂਟਰਗੇਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ। ਐਕਟ (15-4-1953) ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ (ਸੈਕਸ਼ਨ 6)। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ 16 ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਿਆਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 'ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ' ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ 'ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਵੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1954 ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ।

ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਨਤੀਜਾ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ, ਇੱਕ ਸੱਚਾ-ਮੁੱਚੀ ਵਿਕਰੀ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ 'ਛੋਟੀ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ' ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਸਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤਬਾਦਲਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਹੋਣ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ- ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ 15-8-1947 ਅਤੇ 15-4-1953 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰੱਦ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਅਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਕਰੀ ਮਨਾਹੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਅਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਰਾਖਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦਾ ਖੇਤਰ' ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਆਧਾਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਉਸ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕੁਝ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ 'ਛੋਟੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ' ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ 'ਤੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਖਰੀਦ

ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ 'ਛੋਟੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ' ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਐਕਟ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਧਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸੇਧਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੇਧ 1953 ਦੇ ਐਕਟ 57 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਸੇਧ ਦਾ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਸੇਧ 1955 ਦੇ ਐਕਟ 11 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 26 ਮਈ, 1955 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਸੇਧ ਨੇ ਧਾਰਾ 7 ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (5ਏ) ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 16 ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਪੇਰੈਂਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 16। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(5ਏ), 10-ਏ ਅਤੇ ਬਦਲੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 16 ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ:-

"2. (5a) 'ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂ ਖੇਤਰ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰਾਖਵੇਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ, ਜੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਨਵੇਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

"10-ਏ (ਏ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ, ਜਾਂ ਉਪ-ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ (1)।

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।"

16. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ, ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ।

1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ।"

ਬਦਲੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲੇ ਗਏ ਭਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ "ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਸੋਧ ਨੇ 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ. ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਇਸ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ 'ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪੂਰੇ ਜੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੱਕ, ਤਬਾਦਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਪਾਬੰਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(5ਏ) ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਅਤੇ 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਦਲੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਗਲੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 1957 ਦੇ ਐਕਟ 46 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਨੂੰ 1959 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ 19 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19, 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:

"10-ਏ (ਏ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। (1) ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦਾ।

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਜੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ-ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

19-A(a) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਰਿਵਾਜ, ਵਰਤੋਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੰਜਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਜਕਾਲ (ਸੇਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ 1958, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ, ਵਟਾਂਦਰਾ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ।

19-ਬੀ. (1) ਜੇਕਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਤੋਹਫ਼ਾ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬਾਦਲੇ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸੀ ਕਰੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਟਵਾਰ ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।

(3) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

(4) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

1959 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲੇ, ਐਕਸਚੇਂਜ, ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਖੇਤਰ. ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ(1) ਨੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਬਾਦਲੇ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕੋਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਕੇ ਵਾਪਸੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ ਸਿਰਲੇਖ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਜਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। | ਮੈਂ ਕੁੱਲ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਕਿ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਿਰਫ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੱਕ, ਜਦੋਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਐਕਟ, ਅਰਥਾਤ, 1959 ਦਾ ਸੇਧ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 4, ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਐਕਵਾਇਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਨੂੰ ਨਾਖੁਸ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਖਾਸ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ

ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੀ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ- ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਜੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ * 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।' ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਿਤੀ ਲਾਈਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਪਬੰਧ ਹਨ, ਤਾਂ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ (15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953) ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਕਮੀ ਹੈ।

ਫਰਵਰੀ, 1955, ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਨ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, 1 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ। ਫਰਵਰੀ, 1955, ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6

ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਰਪਲੱਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ।"

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਅਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਤਬਾਦਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਤਬਾਦਲੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਬਾਦਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇਕਰਤਾ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, 1953 ਤੋਂ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੱਕ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਉਹ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਖੇਤਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਤਬਾਦਲੇ ਚੰਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦ ਲਈ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ "ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ" ਕੋਲ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਛੋਟੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਨ ਅਤੇ "ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ" ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਛੋਟੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 11 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮਿਤੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਜੋ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘੋਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ 1 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਤਰਕ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ (14 ਦਾ 1962) ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। 1962, ਅਤੇ 10 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਏ)। ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ 4. 5. 7 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਅਤੇ 6 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਉਪਬੰਧ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਥਾਂ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਧਾਰਾ 6:-

"6. ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ, 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ 2 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ, ਇੱਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ।"

ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਬਦਲੀ ਗਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਅਤੇ 2 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਟੀ. 3 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ' ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(5ਏ) ਨੂੰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (5ਏ) ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਨਿੱਖੜਵੇਂ ਅੰਗਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਗਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 6, ਸਿਰਫ ਸਿੱਟਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਟੇਟ ਕੌਂਸਲ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵੇਖੋ। ਉੱਥੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ 1962 ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਐਕਟ 14 ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1962 ਦੇ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ

ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ, ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਬਾਦਲੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਝਗੜੇ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਭੱਲੇ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵੇਖੋ। ਉੱਥੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ 1962 ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਐਕਟ 14 ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1962 ਦੇ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ, ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਬਾਦਲੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਝਗੜੇ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਭੱਲੇ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 1753-1960, 393 ਅਤੇ 397 ਆਫ 1961, 456 ਆਫ 1961 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3071 ਆਫ 1961) ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.-ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਦਰੁਸਤਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ 1962 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) (1961) ਐਲ.ਐਲ.ਟੀ. 12.

(2) 1932 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 331

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੱਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।